

Passend onderwijs

Samenwerkingsverband
Voortgezet Onderwijs Zuid-Utrecht

Toezichtkader Raad van Toezicht

vastgesteld op 30 juni 2026

Toezichtkader RvT SWV VO Zuid Utrecht

Inleiding

Met dit Toezichtkader wil de Raad van Toezicht van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zuid Utrecht (RvT) aangeven op welke wijze we de komende jaren toezicht houden op dit samenwerkingsverband. Nu het nieuwe Ondersteuningsplan 2026 – 2030 (OP) is vastgesteld, gaan we in dit Toezichtkader in op de wijze waarop we toezicht houden en wat daarvoor nodig is. Achtereenvolgens gaan we in op de kernwaarden van het SWV, vanuit welk perspectief we toezicht houden, en op welke wijze en op welke thema's we de komende tijd met name toezien. Dit Toezichtkader is besproken met de Raad van Aangeslotenen (RvA) en de Ondersteuningsplanraad (OPR) en vervolgens door de RvT vastgesteld. Het kader is een dynamisch werkdocument. De RvT evalueert jaarlijks of het toezichtkader nog aansluit bij ontwikkelingen in passend onderwijs, wet- en regelgeving en regionale opgaven. Uiterlijk eind 2028 vindt een integrale evaluatie plaats.

Over het SWV

Het SWV¹ realiseert samen met scholen, ouders en ketenpartners (zoals gemeenten en jeugdhulp) passende ondersteuning bij de ontwikkeling van iedere leerling in de regio. Binnen het SWV hebben scholen veel ruimte om te bepalen wat een leerling nodig heeft. Er worden onderwijskundige oplossingen gezocht zodat leerlingen zich kunnen ontwikkelen. Het SWV als netwerkorganisatie ondersteunt de scholen hierbij. De drie kernwaarden van het SWV zijn vertrouwen, verbinden en lef.²

Onze toezichtvisie

Het is aan de directeur-bestuurder om te besturen en aan de RvT om toezicht te houden. Dat doen we vanuit wederzijds vertrouwen. Dit blijkt uit ons streven om integer, onafhankelijk, eerlijk en transparant te zijn. Daarbij is voor ons het maatschappelijk perspectief leidend. De behoeften van leerlingen - samen met ouders en docenten - staan hierin centraal. De RvT toetst in hoeverre de afspraken in het OP worden gerealiseerd en daarmee tegemoet wordt gekomen aan deze behoeften. Voor de RvT is het dan ook essentieel om in verbinding te blijven met het netwerk, waaronder de RvA en de OPR. Bovendien is het economisch perspectief voor de RvT van belang. De middelen van het SWV zijn beperkt, dus dat vraagt om zorgvuldige afwegingen.

De wijze van toezicht houden

We zijn als RvT 'fijnproevers', we 'proeven' of de afwegingen van de directeur-bestuurder deugen en adviseren daarover. Concreet betekent het dat de RvT waardengericht, rolvast en risicobewust toezicht houdt op de bestuurlijke afwegingen van de directeur-bestuurder. De RvT toetst op maatschappelijke effecten, kwaliteit van ondersteuning, rechtmatigheid, doelmatigheid en continuïteit van het SWV en fungeert daarnaast als strategisch sparringpartner van de bestuurder.

De RvT heeft verschillende rollen. Naast toezichthouder op het SWV en klankbord c.q. sparringpartner voor de bestuurder, ook die van werkgever van de bestuurder. De RvT geeft ruimte en vertrouwen aan de directeur-bestuurder en organisatie om de doelstellingen, zoals onder meer opgenomen in het OP, mede te realiseren. De RvT voert twee keer per jaar een gesprek met de directeur-bestuurder. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van 360 graden feedback. De RvT handelt in lijn met de Code Goed Toezicht.

Deze RvT bestaat uit drie onafhankelijke leden. Om zo goed mogelijk tot gezamenlijke besluitvorming te komen kiest de RvT er voor om de auditcommissie te integreren in de

¹ Met 'het SWV' wordt soms het geheel van samenwerkingspartners binnen VO Zuid Utrecht bedoeld en soms het bureau van het samenwerkingsverband. Uit de context wordt duidelijk waar het in de tekst om gaat.

² In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de statutaire bepalingen van de organen binnen het SWV.

Bijlage 2 bevat het reglement van de RvT.

RvT-vergaderingen. Om diezelfde reden is er vanaf de start voor gekozen om geen aparte kwaliteitscommissie te hanteren. De aandacht van de RvT richt zich niet alleen op de cijfers, kengetallen en rapportages. Door de juiste vragen te stellen willen we ons richten op de 'echte' werkelijkheid en de onderliggende trends.

De RvT vergadert minimaal vier keer jaar met de directeur-bestuurder en bespreekt dan o.a. het (concept) jaarverslag en (financiële) rapportages. De RvT vindt het van belang om gesprekken met diverse stakeholders te voeren. De RvT en de RvA overleggen minimaal eenmaal per jaar over alle relevante feiten en omstandigheden m.b.t. het SWV. Een lid van de RvT woont minimaal eens per jaar een vergadering van de OPR bij. Overleg met de Medezeggenschapsraad (MR) vindt op verzoek van de MR of de RvT plaats.

Aandachtsgebieden

In het toezichtkader worden de volgende vijf aandachtsgebieden onderscheiden:

1. Het SWV voldoet aan zijn opdracht
2. Het SWV beschikt over goede kwaliteit van ondersteuning
3. Het SWV is een goede werkgever
4. De bedrijfsvoering van het SWV is adequaat ingericht
5. De governance van het SWV is op orde

Per aandachtsgebied worden thema's genoemd waar het toezicht zich met name op richt. De RvT zal over deze thema's het gesprek voeren met de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder verstrekt de RvT tijdig, volledig en actief de informatie die noodzakelijk is voor adequate toezichtuitoefening. Hiertoe wordt gewerkt met een jaarlijks informatieprotocol en dashboard met ten minste: voortgang ondersteuningsplan, financiële rapportages, thuiszitters, TLV's, HR-indicatoren, stakeholderdialoog, risico's en compliance. Voor enkele thema's geldt dat de informatie d.m.v. periodieke rapportages aan de RvT wordt verstrekt. Deze thema's komen terug in de jaarplanning van de RvT. Onderstaand is een opsomming van de aandachtsgebieden en thema's opgenomen.

1. Het SWV voldoet aan zijn opdracht

Ondersteuningsplan: het SWV heeft een up-to-date ondersteuningsplan waarbij t.a.v. de drie pijlers monitoring van de acties plaatsvindt. Periodiek wordt bekeken in hoeverre de acties leiden tot de gewenste uitkomsten dan wel bijsturing gewenst/noodzakelijk is.

Maatschappelijke opdracht: het SWV vervult zijn maatschappelijke opdracht doordat iedere leerling een passende onderwijsplek heeft, thuiszitten wordt voorkomen en inclusief onderwijs wordt bevorderd. Het SWV realiseert dit door de samenwerking en verbinding met de relevante stakeholders. De relevante stakeholders zien de toegevoegde waarde van het SWV en zijn tevreden over de samenwerking.³

Samenwerking schoolbesturen: het SWV bevordert de samenwerking tussen de aangesloten schoolbesturen. De schoolbesturen zien de toegevoegde waarde van het SWV en zijn tevreden over de samenwerking.

³ Er is sprake van succesvolle samenwerking als er een goede balans is tussen het belang van de individuele partij en de gezamenlijke opdracht, en er goede afspraken worden gemaakt.

Samenwerking met maatschappelijke partners: de maatschappelijke partners (gemeenten, jeugdzorg) zien de toegevoegde waarde van het SWV en zijn tevreden over de samenwerking.

2. Het SWV beschikt over goede kwaliteit van ondersteuning

Basisondersteuning en extra ondersteuning: er is een gedeeld beeld van wat de basis- resp. extra ondersteuning omvat. Het SWV stuurt systematisch op de kwaliteit van de ondersteuning. *Er is zicht op de effectiviteit van de basis- en extra ondersteuning.*

Dekkend netwerk en thuisnabije ondersteuningsvoorzieningen: het SWV bevordert een dekkend netwerk met zoveel mogelijk thuisnabije ondersteuningsvoorzieningen.

Daling deelname VSO: het SWV realiseert een passende en onderbouwde inzet van VSO, waarbij leerlingen zo thuisnabij en inclusief mogelijk onderwijs volgen en onnodige verwijzingen worden voorkomen. Het voorkomen van thuiszitters is hierbij een expliciete prioriteit.

3. Het SWV is een goede werkgever

Professionaliteit: personeelsleden ervaren professionele ruimte en professionele cultuur.

Klimaat, sociale veiligheid, tevredenheid: er wordt voldaan aan de standaarden om sociale veiligheid te waarborgen. De medewerkerstevredenheid ligt boven de landelijke benchmark. Het ziekteverzuim ligt onder het landelijk gemiddelde voor de sector.

4. De bedrijfsvoering van het SWV is adequaat ingericht

Financiële continuïteit: kengetallen (solvabiliteit, weerstandvermogen) liggen voldoende boven de inspectienormering. De exploitatie verloopt conform de vastgestelde begroting. Er is een deugdelijk risicobeheersingssysteem. Er is sprake van rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen.

Faciliteiten zijn op orde: huisvesting en middelen (waaronder ICT) voldoen aan daaraan te stellen gestelde normen.

Procedures: de aanvragen TLV's en arrangementen worden conform de daarover gemaakte afspraken niveau uitgevoerd. Het ouder- en jeugdsteunpunt functioneert naar behoren.

5. De governance van het SWV is op orde

Bestuurlijke inrichting: het overlegklimaat binnen het SWV is transparant en open. Het SWV voorziet in voldoende mate in mogelijkheden voor belangenbehartiging van schoolbesturen van regulier en gespecialiseerd onderwijs.

Good governance: de organisatie handelt conform de geldende code voor goed toezicht en bestuur in het onderwijs. De RvT ziet expliciet toe op de balans tussen de belangen van individuele schoolbesturen en de gezamenlijke maatschappelijke opdracht van het SWV. De medezeggenschap functioneert naar behoren.

Integriteit: de klachtenregeling, klokkenluidersregeling en integriteitscode zijn beschikbaar en bekend. De regels omtrent de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Informatiebeveiliging en Privacy (IBP-beleid) worden nageleefd.

Bijlage 1: Besluitvorming SWV organen (statuten op hoofdlijnen)

	Directeur- bestuurder	Raad van Aangeslotenen	Schoolleiders- overleg	Ondersteunings- planraad en/of Medezeggen- schapsorgaan	Raad van Toezicht
Hoofdtak	Belast met het bestuur van de stichting (art. 6, lid 4 en art. 8)	Treedt op als het belangen-behartigende orgaan van de aangeslotenen (art. 6, lid 4)	Gevraagd & ongevraagd advies aan Dir. bestuurder & plaats voor informatie- en gedachten-uitwisseling (art. 15, lid 2)	Voorafgaande instemming mbt vaststelling, wijziging OP (art. 16 lid 4)	Vormt het intern toezichthoudend orgaan (art. 6, lid 4 en art. 11)
Benoeming Directeur- bestuurder		Voorafgaande goedkeuring vaststelling, wijziging (functie) profielschets Dir. bestuurder (art. 13, lid 5)		Wettelijke bevoegdheden Medezeggen-schapsorganen m.b.t. (functie) profielschets (art. 7, lid 4)	Benoeming o.g.v. (functie)profiel-schets (art. 7, lid 4) Benoeming door de RvT in te stellen BAC met afvaardiging uit de RvA (art. 7, lid 5)
Schorsen en ontslaan Directeur-bestuurder					Door RvT (art. 7, lid 6)
Aanwijzing tijdelijk Directeur-bestuurder					Door RvT (art. 7, lid 11)
Ondersteuningsplan	De Dir. bestuurder stelt min. 1x per 4 jaar een OP vast (art. 8 lid 7)	In samenspraak met RvA (art. 8, lid 7) Goedkeuring RvA (art. 8, lid 7)	In samenspraak met schoolleiders-overleg (art. 8, lid 8)	Instemming van ondersteunings-planraad (art. 8, lid 7)	Goedkeuring RvT (art. 8, lid 7)
Vaststelling en wijziging van de strategische doelstellingen (missie en visie)	Besluiten (art. 8 lid 9)	Goedkeuring (art. 8 lid 10)			Goedkeuring (art. 8 lid 9)
Vaststelling en wijziging van het OP en bijbehorend meerjarenbegroting en evt. strategische meerjarenbeleidsplan	Besluiten (art. 8 leden 7 en 9)	Goedkeuring (art. 8 lid 10)			Goedkeuring (art. 8 lid 9)
Vaststelling jaarbegroting, jaarrekening en bestuursverslag	Besluiten (art. 8 lid 9)	Goedkeuring, voorzover deze afwijkt van de meerjarenbegroting (> 5%) (art. 8 lid 10)			Goedkeuring (art. 8 lid 9) + Aflleggen van verantwoording in bestuursverslag (art. 11, lid 4)

Vaststelling en wijziging bestuurs-reglement	Besluiten (art. 8 lid 6)				Goedkeuring (art. 8 lid 9)
Aangaan of wijziging aansluitingsovereenkomsten met bevoegd gezag	Besluiten (art. 8 lid 9)				Goedkeuring (art. 8 lid 9)
Aanvraag faillissement en surseance	Besluiten (art. 8 lid 9)				Goedkeuring (art. 8 lid 9)
Wijziging van statuten, fusie, splitsing of ontbinding	Besluiten (art. 8 lid 9)	Goedkeuring (art. 8 lid 10)			Goedkeuring (art. 8 lid 9)
Aangaan / verbreken duurzame samenwerking met rechtspersoon met ingrijpende betekenis	Besluiten (art. 8 lid 9)				Goedkeuring (art. 8 lid 9)
Ingrijpende reorganisatie	Besluiten (art. 8 lid 9)				Goedkeuring (art. 8 lid 9)
Benoeming, voordracht RvT		Voorafgaande goedkeuring vaststelling en wijziging van (kwaliteits) profielschets RvT (art. 13, lid 5)		Bindende voordracht ondersteunings-planraad voor 1 zetel (art. 10, lid 3)	Selectieprocedure en algemene profielschets (art. 10, lid 2)
RvT (lid) schorsen of ontslaan					RvT schorst of ontslaat (art. 10, lid 7)
Aanwijzing accountant					RvT wijst accountant aan (art. 11, lid 5)
Vaststellen reglement ondersteunings-planraad	Dir. bestuurder stelt vast (art. 16 lid 3)				
Vaststellen reglement medezeggenschaps-raad	Dir. bestuurder stelt reglement MR vast (art. 16, lid 2)				
Vaststellen Reglement bezwaaradvies-commissie	Dir. bestuurder stelt reglement bezwaarcommissie vast (art. 18, lid 3)	Goedkeuring (art. 18, lid 3)			

Bijlage 2: Reglement Raad van Toezicht

Dit reglement Raad van Toezicht (RvT) van het SWV is opgesteld als bijlage bij het Toezichtkader en dient als handvat en ter aanvulling op de wet- en regelgeving en de statuten van het SWV.

De taken en bevoegdheden van de RvT zijn op hoofdlijnen gedefinieerd in de statuten (o.a. art. 11). De taak van de RvT is het houden van toezicht op de directeur-bestuurder en de algemene gang van zaken betreffende de stichting en staat de directeur-bestuurder met raad terzijde en heeft de rol van werkgever van directeur-bestuurder.

De RvT stelt op en publiceert jaarlijks na afloop van het boekjaar van het SWV een verslag over het functioneren en de werkzaamheden van de raad en zijn commissies in dat boekjaar. Het verslag vermeldt tevens op welke wijze de evaluatie van de RvT heeft plaatsgevonden, bij de evaluatie wordt het functioneren van de afzonderlijke commissies en de individuele commissarissen betrokken.

De RvT bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijf onafhankelijke leden, waarvan één op voordracht van de OPR. Het voordrachtrecht van de OPR geldt t.a.v. het RvT-lid dat verantwoordelijk is voor governance en medezeggenschap. Thans bestaat de RvT uit drie personen. De RvT stelt een profielschets van zijn omvang en samenstelling op, rekening houdend met de aard van het SWV, zijn werkzaamheden en de gewenste deskundigheid, ervaring en onafhankelijkheid van zijn leden. De huidige profielschets van de RvT is de Situatie- en profielschets die is gehanteerd bij de werving en selectie van de voorzitter en twee leden van de RvT in 2023.

Elk van de RvT moet in staat zijn om de hoofdlijnen van het totale beleid van het SWV te beoordelen. De RvT is samengesteld uit leden met een verschillende achtergrond, zodat de benodigde expertises voldoende afgedekt zijn. Daarbij gaat het in ieder geval om de volgende vakgebieden: juridisch, financiën, bestuurlijke onderwijservaring. Geen van de leden mag worden benoemd na de tweede zittingsperiode van vier jaar, dan wel na het achtste jaar in functie. De RvT zorgt zo veel als mogelijk voor een dakpansgewijs rooster van aftreden om kennis, kunde en ervaring te borgen.

De RvT benoemt één van zijn leden tot voorzitter en desgewenst een vicevoorzitter. De voorzitter bepaalt de agenda, leidt de vergaderingen, ziet toe op het naar behoren functioneren van de RvT en haar commissies, draagt zorg voor een adequate informatievoorziening aan de leden, zorgt ervoor dat er voldoende tijd bestaat voor de besluitvorming, draagt zorg voor het introductie- en opleidings- of trainingsprogramma voor de Raad, is namens de RvT het voornaamste aanspreekpunt voor de directeur-bestuurder, initieert de evaluatie van het functioneren van de RvT en van de directeur-bestuurder.

Elk lid van de RvT is onder meer verplicht de voorzitter van de Raad en directeur-bestuurder die informatie te verschaffen die in het jaarverslag moet worden opgenomen. Het gaat daarbij onder meer om hoofdfunctie, nevenfuncties (voor zover relevant voor de vervulling van de taak als lid RvT), datum van eerste benoeming en de lopende termijn waarvoor hij/ zij is benoemd. De voorzitter ziet toe dat deze informatie wordt gepubliceerd in het verslag van de RvT.

De regels ten aanzien van vergadering en besluitvorming van de RvT zijn op hoofdlijnen gedefinieerd in de statuten (art. 12). De RvT en zijn afzonderlijke leden hebben een eigen verantwoordelijkheid om van de directie-bestuurder en de externe accountant alle informatie te verlangen die de RvT behoeft om zijn taak als toezichthoudend orgaan goed

te kunnen uitoefenen. Indien de RvT dit geboden acht kan hij informatie inwinnen van functionarissen en externe adviseurs van het SWV. De directeur-bestuurder stelt hiervoor de nodige middelen ter beschikking. De RvT kan verlangen dat functionarissen en externe adviseurs van het SWV bij zijn vergaderingen aanwezig zijn. De directeur-bestuurder verschaft de Raad tijdig en (zo mogelijk schriftelijk) informatie over de feiten en ontwikkelingen aangaande het SWV die de RvT nodig mocht hebben voor het naar behoren uitoefenen van zijn taak. Indien een lid van de RvT de beschikking krijgt over informatie (van een andere bron dan de directeur-bestuurder of de RvT) die voor de RvT nuttig is om diens taken naar behoren uit te oefenen, zal hij/zij deze informatie zo spoedig mogelijk ter beschikking stellen aan de Raad.

De RvT kent twee commissies: de auditcommissie en de remuneratiecommissie. Deze commissies worden door de RvT uit zijn midden in- en samengesteld. Om zo goed mogelijk tot gezamenlijke besluitvorming te komen heeft de RvT er voor gekozen om de auditcommissie te integreren in de RvT-vergaderingen. Daarnaast heeft de RvT besloten geen aparte kwaliteitscommissie in te stellen. De gehele RvT blijft verantwoordelijk voor besluiten, ook als deze zijn voorbereid door een commissie van de RvT. De RvT ontvangt van de commissie een verslag (schriftelijk of mondelinge terugkoppeling) van haar beraadslagingen en bevindingen. De samenstelling van de RvT-commissies, het aantal commissievergaderingen en de belangrijkste vergaderonderwerpen worden vermeld in het jaarverslag.

De **auditcommissie** adviseert de RvT omtrent haar taak en bereidt de besluitvorming van de RvT daaromtrent voor. Tot de taak van de commissie behoort: het houden van toezicht op en het adviseren van directeur-bestuurder omtrent de financiële informatieverschaffing door het SWV (waaronder accountingprincipes, toepassing en beoordeling van effecten van nieuwe (fiscale) regels, inzicht in de behandeling van 'schattingsposten' in de jaarrekening, prognoses, werk van de externe accountant etc.). Bovendien is het de taak van de auditcommissie om (naast het toezicht op treasury) toe te zien op de naleving van aanbevelingen en de opvolging van opmerkingen van de externe accountant.

De auditcommissie bestaat uit twee leden, de voorzitter van de commissie is het lid van de RvT met relevante kennis en ervaring op financieel administratief/ accounting terrein. De voorzitter is vooral verantwoordelijk voor het naar behoren functioneren van de auditcommissie. Hij/zij treedt op als woordvoerder van de auditcommissie en hij/zij zal het belangrijkste aanspreekpunt voor de RvT zijn.

In de praktijk worden de financiële stukken (zoals de concept jaarrekening, concept begroting, en de financiële kwartaalrapportages) besproken en zo nodig goedgekeurd tijdens de reguliere RvT-vergaderingen.

De **remuneratiecommissie** adviseert de RvT omtrent haar taak en bereidt de besluitvorming van de RvT daaromtrent voor. Tot de taak van de remuneratiecommissie behoort het uitbrengen van een voorstel aan de RvT voor het te voeren beloningsbeleid en het uitbrengen van een voorstel aan de RvT over de beloning van de directeur-bestuurder. De remuneratiecommissie voert twee keer per jaar een gesprek met de directeur-bestuurder. Eénmaal per jaar worden afspraken gemaakt over het functioneren van de directeur-bestuurder en éénmaal per jaar vindt beoordeling van het functioneren van de directeur-bestuurder plaats. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van 360 graden feedback.

De remuneratiecommissie bestaat uit twee leden, de voorzitter van de commissie is de voorzitter van de RvT. De voorzitter is vooral verantwoordelijk voor het naar behoren functioneren van de remuneratiecommissie. Hij/zij treedt op als woordvoerder van de remuneratiecommissie en hij/zij zal het belangrijkste aanspreekpunt voor de RvT zijn.